

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

EGÉSZ ÉVRE 24.— K | FÉL ÉVRE 12.— K
NEGYED ÉVRE 6.— K

FŐSZERKESZTŐ:

DR. BANYAY BISCHITZ BÉLA
ÜGYVÉD.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

BUDAPEST, V., SAS-UTCA 20.

TELEFON 108—00.

Hirdetések mm. számítással díjszabás szerint.

A Déli vasutról.

A negyedfélév óta tartó világháború a legjobb suly- és értékmérője mindennek, népeknek, nemzetteknek, intézményeknek egyaránt: ha bírta azt a rettenetes iramot, amelyet az diktált, ha megállta a helyét — bárhol lett légyen is az — akkor arra a népre, arra az intézményre nem is kell mondanunk, hogy élelképes, mert az, ha eddig prosperált, úgy a jövőben is megél.

A világháborúnak ez a tanulsága jut elsősorban eszünkbe, amikor a Déli vasutat vesszük bonckés alá. Tesszük ezt különösen azért, mert ezt a régi, de tiszteletreméltó multtal bíró intézményt sokan már régen elparentálták, holott él, sőt a háború alatt, annak különösen az utóbbi szakában mulatja meg élelképességének erős nyomait. Ha most mindentől eltekintve azt látjuk, hogy amikor a hosszú harc és a megerőltetett munka következtében minden récség és ropog és a Déli vasut mégis képes volt és képes is a rettenetes nagy katonai forgalmat lebonyolítani, akkor el kell ismernünk, hogy a Déli vasut a honvédelemnek eleget tett s becsülettel megvívta a maga harcát. A honvédelem a legfőbb érdek és éppen, mert ennek a Déli vasut oly nagy szolgálatokat tett, a szenvedélyesen támadóknak el kell némulniok.

De ha a Déli vasut forgalmi kimutatását nézzük, amely a multban néha lehetett ugyan sivár, de most fényesnek mondható, akkor azoknak is, akik zsebeikben érezték magukat megrövidítve, szintén el kell hallgatniok. Éppen ezt az utóbbi körülményt tartjuk megnyugtatónak az állami megváltás szempontjából, mert most derült csak ki igazán, hogy a Déli vasut igenis jó tüzlet, — csak nem kell sajnálni a befektetéseket és a reorganizációval járó munkát s fáradságot.

A vasut bevételei f. év január havában 17,980.000 koronára rugtak, ami a mult évi hasonló idejű bevételekkel szemben majd 3 millió gyarapodást jelent. Ha ennek arányában vesszük az egész évi forgalom növekedését — amit ugyan minden utazó tapasztalhat — akkor a vasut jövője iránt nyugodtak lehetünk. Ilyen forgalmi eredményt nemcsak hogy nem produkált a vasut, de senki nem is mert remélni. Mégis mit látunk? Egyes lapok nem hogy nem ismerik el a Déli vasut teljesítményeit, hanem támadják; de nem annyira a vasutat, mint inkább a vasutnak érdemeket szerzett, tiszteletreméltó tisztviselői karából egyeseket. Felhányják, hogy miért nem küldik az öregeket nyugdíjba? Nem veszik azonban figye-

lembe, hogy ma a nyugdíjazás valóságos csapást jelent a nyugdíjazottra és éppen ezért az állam sem kergeti nyugdíjba alkalmazottait. Mert mit kap a nyugdíjas? Meg tud abból élni? Hogy tudna, mikor a szerény drágasági pótlékkal fűszerezett fizetésből sem képes magát és családját fentartani. De ha ezen humanitárius szempontokat figyelmen kívül is hagyjuk és tisztán a vasut érdekeinek alapjára helyezkedünk, akkor sem lehet a kívánt magyarányu nyugdíjazásokat a Déli vasutnál a háború alatt végrehajtani, mert nincs utánpótlás! Most is személyzet-hiányban szenved a vasut, hogy tudná tehát nélkülözni régi, begyakorolt és kipróbált főtisztviselőit, akik különben minden tekintetben ma is megállják helyüket.

E magas és jól megfontolt szempontok vezérik a Déli vasut új magyarországi üzletigazgatóját, *Gordon Róbertet is*, aki nagy gyakorlati tudásával és éleslátásával jól tudja, hogy a nyugdíjazások nem segíthetnek a Déli vasuton, hanem sok egyéb más, amelyekre vonatkozólag az új igazgatónak meg van a kialakult, hatalmas arányu programja. Erre vonatkozólag volt alkalmunk az új üzletigazgatóval beszélgetést folytatni, amelyből megállapíthatjuk azt a tényt, hogy a Déli vasut még szép jövő előtt áll.

„A háború alatt, eltekintve adminisztracionális ujtásunktól — mondá Gordon Róbert —, nagyobb reformokat nem vihettünk keresztül, mert sem megfelelő személyzetünk nincs elegendő számban, sem nem rendelkezünk azokkal a nyersanyagokkal, amelyek a magyarányu reformokhoz szükségesek. Ezeknek hiányát közvetlenül a háború után is éreztük majd s minden attól függ, hogy ebben a tekintetben hogy javulnak a viszonyok. A Déli vasut jövője azon mulik, hogy a megváltás kérdése miként dől el? Minden eshetőségre vonatkozólag meg van a programom, amelyek részletezése éppen a fenti okoknál fogva azonban most még nem időszerű.“

Az új igazgató új szellemet, friss energiát vitt bele a Déli vasut üzletvezetésébe. Lig-vérig szakember, tele fiatalos munkakedvvel, — így nem csoda hát, ha hamarosan új rendet teremtett a vasutnál. Szigorú, de jószívű, amit a nyugdíjazások kérdésében elfoglalt álláspontján felül igazol az is, hogy az év elején szokásos jutalmakat soronkívül kifizettette a tisztviselőknél, míg máskor sokáig kellett várniok rá. Szereti is mindenki a vasutnál

Az ő személye mindenképpen garancia arra, hogy a háború megrázkódtatását kiállott Déli vasut nagy fejlődés és biztos jövő elé néz.

Ennyi az egyelőre, amit a mostani nagy papirhiányra való tekintettel csak röviden a Déli vasutiról olvasóinknak elmondani akartunk, de hisszük, hogy az új üzletigazgató alatt rövidesen nagy dolgokról — és akkor talán már hosszasan számolhatunk be.

Lippai István dr.

HAZAI HIREK.

Ullmann Adolf. A király baranyavári Ullmann Adolfnak, a Magyar Általános Hitelbank alelnök-vezérigazgatójának és törvényes utódainak a közgazdaság terén szerzett kiváló érdemeinek újabb elismerésül a bárói méltóságot adományozta.

Legfelsőbb elismerés. A király Schmidt József dr. v. b. t. t., a Haditermény részvénytársaság volt elnökének ezen állásától való megválása alkalmából kiváló érdemei elismerésül Ferencz József rend nagykeresztjét adományozta.

Kinevezés. A m. kir. pénzügyminiszter az állami vasgyárak tisztviselői sorába Allender Henrik igazgatóhelyettesét, a diósgyőri m. kir. vas- és acélgár gyárfőnökét és Dvorák Hubert igazgatóhelyettesét, a m. kir. államvasutak gépgyára gyárfőnökét igazgatókká, Spannbauer Rezső főfelügyelőt, a zólyombrezói m. kir. vasgyár gyárfőnökét pedig igazgatóhelyettesé előléptette, továbbá a VIII. fizetési osztály I. fizetési fokozatába Jonásch Antal dr. műtörvost gyárorvossá a IX. fizetési osztály 3. fizetési fokozatába pedig Foreitek Richárd, Gottschalk József, Novák György ideiglenes havidíjas hivatalnokokat, Gajdos Károly napibérest, Michlein Béla, Velle László, Borbás Miklós, Szojka István, Dienes István ideiglenes havidíjas hivatalnokokat, Buchmann József napibérest és Vida Kálmán ideiglenes havidíjas hivatalnokot hivatalnokká nevezte ki.

Az Orsz. Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület Budapesti Osztálya április 27-én, szombaton este 6 órakor az egyesület helyiségében (Közraktár-ut 26. szám) osztálygyűlést tart a következő tárgysorozattal: 1. A múlt ülés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése. 2. A Gátacsy-féle indítvány folytatólagos tárgyalása. 3. A zalatnai osztály átirata Litschaner Lajos ösztöndíjalap ügyében. 4. Esetleges indítványok.

Magyar Általános Kőszénbánya Részvénytársulat. A társulat igazgatósága április 4-én tartott ülésében megállapította az 1917. üzleti év mérlegét és elhatározta, hogy a múlt év bruttó-hozamából az „Értékesítési tartalék-számlát” 2.500.000 koronával, Ipari üzemeik külön értékesítési tartalékát 1.500.000 koronával gyarapítja. A folyó évi április hó 27-én megtartandó közgyűlésnek javasolni fogja az igazgatóság, hogy a fenti leírások után fennmaradó 7.222.266 75 korona tiszta nyereségből az „Általános tartalékalapra” 1.060.000 korona, külön adományul a „tisztviselők nyugdíjalapjának” 150.000 korona, a „bányatársaspénztáraknak” 300.000 korona, a „Munkásjóléti tartalékalapnak” 400.000 korona, a „Szende Lajos-alapra” 25.000 korona utaltassék át és 80.000 darab részvény 46 koronas osztalékára 3.680.000 korona fordíttassék. Az igazgatóság indítványozza továbbá, hogy a háborús helyzetre való tekintettel, a fennmaradó nyereségből a háboruban megrokkant munkásai és az elesettek családtagjainak támogatására szolgáló „Háborús segélyalap” ismét 300.000 koronával gyarapíttassék, a „Károly király gyermeknyaraltatása” akció részére 100.000 korona utaltassék át és az ezután fennmaradó 456.549 41 korona, figyelemmel a jelenlegi va'utaviszonyokra, az „Elsőbbségi kölcsön szolgálatára rendelt tartalék”-hoz csatoltassék, végül a múlt évről elővezetett 897.687 86 korona nyereség-át hozat változatlanul új számlára vitessék át.

Ezútan az igazgatóság elhatározta, hogy a közgyűlésnek a társulati részvénytőke felemelését fogja javaslatba hozni. Egy évtizede, hogy a társulat alap tőkéjét utólagra felemelte. A javasolt tőkeemelés révén befolyó összegek beruházási programjuk, valamint az előjövendő békekoroszakban a társulatra háruló feadatok megvalósítására, eddig fellátatlan szentlepek megnyitására és az Urkány Zsilvölgyi Magyar Kőszénbánya Részvénytársaságnál vállalt jelentős részesedésük céljaira fognak szolgálni. Az alaptőkét a javaslat szerint 20.000 darab 200 korona névértékű új részvény kibocsátása által 4.000.000 koronával 20.000.000 koronára emelik. Az új részvények egyenjogúak a régiekkel és az 1918. üzletév eredményében része-ednek. A régi részvények birtokosainak a kibocsátandó új részvények felére az elővételi jog 1500 korona kibocsátási áron biztosított; a kibocsátási árfolyam után 1918 január 1-től a befizetés napjáig számítható 5% kamattal. Nyolc régi részvényre egy darab új részvény esik. A javasolt részvénykibocsátás keresztülvittele egy páncsoporttal kötött megállapodással biztosítva van. A befolyó tőke erőteljes lépésekkel fogja előrevinni a társulatot a haladás útján, a hazai széntermelés és az össz-ipar hasznára.

Az igazgatóság kinevezte **Goldai Kornél** és **Sebő Berian** igazgató-helyetteseket igazgatókká, **Turóczi Siegfried dr.** és **Varga Lajos dr.** cégvezető ügyészeket, **Baron Imre**, **Vida Samu** és **Willoner Géza** cégvezetőket igazgató-helyettesekké, **Stefániai Richárd** mérnököt főmérökké, **Gelb Mór** főtisztviselőt intézővé és **Nádosi Dezső** főtisztviselőt osztályfőökké.

Az 1917. évi mérleg a következő adatokat tünteti fel: **Vagyon:** Bányabirtok 12.278.154-05 K, ingatlanok, felszerelések és anyagok: a) telkek, épületek, gyárak, gépek és leltárak 45.801.222-10 K, b) erdőállományok 5.225.627-82 K, c) üzemi anyag bányafakészletek és fogyasztási cikkek 7.371.592-34 K, d) szén-, cement-, brikett-, mész- és tüzipipakészletek 1.003.192-95 K, összesen 59.401.685-21 K, pénztárak és értékpapírok a) pénztári készletek 584.266-22 K, b) betétek pénztárazételeknél 2.462.589-90 K, c) értékpapírok 10.002.027-23 K, d) Nyugatmagyarországi Kőszénbánya R.-T. részesedése 5.000.000 K, e) küldvények 4869-96 K, f) idegen letétek és óvadékok 341.709-43 K, összesen 18.394.962-74 K, adóok a) szén-, mész- és cementadók és egyéb könnlevőségek 12.256.921-57 K, b) átmeneti adók 926.665-65 K, összesen 13.183.587-22 K, nyugdíjalap 2.841.114-24 K, végösszeg 106.099.453-46 K.

Teher: Részvénytőke 80.000 darab részvény 200 K-val: 16.000.000 K, 4 1/2%-os elsőbbségi kölcsön 9.124.444 K, tartalékok: értékesítési tartalék 31.283.324-12 K, iparvállalataink külön értékesítési tartaléka 6.000.000 K, tartalékalap 8.341.200 K, tőketartalékalap 6.000.000 — K, kötes követelések tartaléka 100.000 K, tartalék az elsőbbségi kölcsön szolgálatára 1.035.683-15 K, külön tartalékalap 300.000 K, munkásjóléti tartalék 1.800.000 K, összesen: 54.860.207-27 K, hitelezők nyit. számlán 7.281.959-76 K, átmeneti számlák 3.196.786-26 K, hátralékos bányászberék decemberre 899.595-10 K, felvételre kötvények és beváltatlan kötvényszelvények 838.043-30 K, felvételre osztalék 1.297.942 K, elsőbbségi kölcsönünk 1918. február 1-én esedékes függő kamatai és járuléka 397.697-29 K, idegen letétek és óvadékok 341.709-43 K, összesen 14.253.733-34 K, nyugdíjalap 2.841.114-24 K, háborús segélyalap 900.000 K, nyereség mint egyenleg 8.119.954-61 K, végösszeg 106.099.453-46 K.

Nyereség-vesztés-számla. Tartozik: Értékesítési tartalékleírások 2.500.000 K, iparvállalataink külön értékesítési tartalékleírása 1.500.000 K, elsőbbségi kölcsön kamatai és járuléka 1.045.016-84 K, adók, üzleti költségek és fizetések 2.866.293-69 K, tiszta jövedelem: nyereség-át hozat az 1916. évről 897.687-86 K, az 1917. év tiszta jövedelme 7.222.266 75 K, összesen 8.119.954-61 K, végösszeg 16.031.265-14 K.

Követel: Nyereség-át hozat az 1916. évről 897.687-86 K, kamatjövdelem 1.035.921-32 K, az üzemek bruttó hozama 14.039.655-96 K, végösszeg 16.031.265-14 K.

Az Urikány-Zsilvölgyi tőkeemelése. Az Urikány-Zsilvölgyi Magyar Kőszénbánya r.-t. igazgatósága elhatározta, hogy az április 27-ére egybehívandó közgyűlésnek indítványozni fogja, hogy az 1917. évben 400 000 K alapszabályszerű leírások eszközése után elért 3,371 000 K tiszta nyereségből a 16 000 000 K részvénytőke 5%-os kamatoztatására 800 000 K fordítsák, 6% os felülosztalékra 960 000 K használtsák fel, az értéksökkenési számla rendkívüli javadalmazására 700 000 K, az alkalmazottak nyugdíj alapjára 100 000 K fordítsák és hogy az alapszabályszerű jutalékok fedezése után fennmaradó 481 000 K új számlára vitessék elő. Egyben elhatározta az igazgatóság, hogy a közgyűlés elé oly irányú indítványt terjeszt, hogy a Magyar Általános Kőszénbánya részvénytársulattal létesített megállapodás kerestőlvilére az eddigi részvénytőke 20 000 darab egyenkint 200 K névértékű új részvény kibocsátása után 20 millióra emeltesék fel.

A Magántisztviselők Országos Nyugdíjgyesületének igazgatósága április 19-án Székács Antal udvari tanácsos elnöklété mellett tartott ülésében foglalkozott az egyesület 1917. évi zárszámadásaival. Ezekből megállapított, hogy az intézmény a háború okozta sok gátló körülmény dacára jelentékeny módon gyarapodott. Ugyanis a vagyon közel 17 milliót tesz ki, ami a lefolyt évben 2 600 000 K vagyongyarapodást jelent. Az ülés elhatározta, hogy az idei rendes közgyűlést május 26-án a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara termében tartja meg.

Az Államvasut-Társaság osztaléka. A Szab. Osztrák-Magyar Államvasut-Társaság igazgatótanácsa megállapította az 1917 évi számlazárólatot és elhatározta, hogy a közgyűlésnek javasolni fogja: az osztaléknak a múlt évinek megfelelően részvényenkint 39 frankban való megállapítását, úgy hogy az 1918 július 1-én esedékes részvénytulajdonosokra még 26 1/2 frank kerül kifizetésre. A szelvények beváltása koronaértékben történik.

A Skoda osztaléka. A Skoda-művek r.-t. 1917. évi mérlege 57 875 520 K (tavaly 46 458 535 K) összjövedelmet tüntet fel. A különféle torhek leírása után 20 945 887 K (tavaly 19 271 420 K) maradt vissza. A május 14-én tartandó közgyűlésen 56 K, azaz 17 1/2% (ugy mint tavaly) kifizetését fogják indítványozni.

Óriási mennyiségű földgázra bukkantak Horvátországban a pénzügyminisztériumnak földgáz után kutató mérnökei. A Lipik-fürdő közelében végzett furás április 13-án 344 méter mélységben meglepően gazdag földgáz-lelepet tárt fel, amelyből naponla körülbelül egy millió köbméter gáz ömlik ki. A pénzügyminisztérium mérnökei azt remélik, hogy nyersolajat is fognak itt találni. A földgáznak Horvátországban való felbukkanása igen nagy gazdasági jelentőségű esemény. Böckh Hugó miniszteri tanácsos

munkájának újabb meglepő sikere igen nagy örömet okozott Horvátországban, ahol az ipari életnek nagy fellendítését várják tőle.

Első os. kir. szab. Duna-Gőzhajózási Társaság zárszámadása. A Duna-Gőzhajózási Társaság igazgatóságának április 17-iki ülésében az igazgatóság előterjesztette az 1917. évi zárszámadást, amely 7 206 177 73 K értékleírás (az 1916. évben 9 826 458 40 K) és a várható adókról való megfelelő gondoskodás, továbbá a nyugdíjalap-rendezési külön számlának 840 701 K-val (mint a múlt évben) való javadalmazása, valamint a hajóbiztosító alapnak 500 000 K-val az áruszállítási biztosító alapnak 500 000 K-val és az újonnan létesített szavatossági biztosító alapnak 200 000 K-val való rendkívüli javadalmazása után 6 401 036 34 K tiszta hozadékot tüntet ki a múlt évi 9 423 572 69 K-val szemben. A csökkenés tehát 3 022 536 35 K-t tesz ki.

Az 1916. évi nyereségáthozatalnak, azaz 1 466 974 24 K-nak (az 1915. évben 1 439 620 76 K) beszámításával 7 868 010 58 korona összeredmény mutatkozik.

Az igazgató-tanács elhatározta, hogy május 29-re tervbe veti közgyűlésnek indítványozni fogja, hogy a tartalékalapnak 675 407 26 K-val való alapszabályszerű javadalmazása után a hajó-megújítási alapnak a hajópótépítések költség-többletének fedezésére 1 500 000 K-t juttasson és az igazgató-tanácsra eső 137 081 45 K tantieme levonása után — úgy mint a múlt évben — részvényenkint 70 K azaz 4 032 000 K osztalékot és élvezeti jegyenként 1 62 K-t azaz 40 500 K-t fizessen, a fennmaradó 1 485 021 87 K-t pedig új számlára vigye át. A kimutatott 6 401 036 K tiszta hozadék a múlt évi 9 423 572 K-val szemben (K 3 022 536) a következő főfeltételekből alakul: Hajózási: 4 224 418 K az előző évben 6 381 034 K (K 2 156 016) Vasut: 180 653 K az előző évben 547 177 K (K + 366 517) A pécsi bányák 1 362 145 K, az előző évben 1 347 786 K (+ 14 359) és végül kamatok 213 210 K, az előző évben 750 391 K (K — 537 181 K).

Különösen a hajózási üzem az 1917. évben is az előző évvel szemben nagyobb bruttójövedelmet eredményezett, amelyet azonban az üzemi kiadások nagyarányú emelkedése jóval meghaladott.

Éltekintve az összes üzemanyagok szerfeletti megdrágulásától, különösen a személyzeti kiadások voltak azok, amelyek állandóan emelkedő irányzat mellett az előző években meg sem sejtett magasságot értek el.

Már a hadipótlókat a hajózási üzemen egymagukban 5 382 580 K-t igényeltek, azonsivül a személyzetnek olcsó élelmiszerekkel és lütfanyagokkal való ellátására 748 344 K fordítottak. A hajózási üzem jövedelmesökkenése tehát kizárólag a megnövekedett üzemkiadásoknak tulajdonítandó.

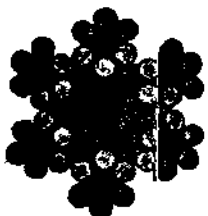
A társasági hajóparknak az 1919. évben a hadvezetőség céljaira való szakadatlan tartós igénybevétele szükségessé tette, hogy az alapszabályszerű leírásokon kívül, rendkívüliek is foganatosítsanak, é. p. a hajóparknál 1 000 000 K, az állomási leltárnál 250 000 K, a hajógyáraknál 300 000 K. Ezenkívül tekintettel a szükségessé váló pótlékozásokra, amelyek annak idején csak lényegesen magasabb építkezési költségekkel lesznek eszközölhetők, a közgyűlésen az a javaslat fog tétetni, hogy a múlt évben már az 1 100 000 K-val létesített hajómegújítási alapnak 1 500 000 K utaltassék át.

A mohács—pécsi vasut hozadékosökkenése az üzemköltségeknek emelkedése mellett főképp azon szeménnyiségeknek csökkenésében leli magyarázatát, amelyek a magánfelek forgalmának céljaira illetékesen rendelkezésére bocsátottak.

FELTEN ÉS GUILLEAUME

kábel-, sodrony- és sodronykötél-gyár részvénytársaság

BUDAPEST, I., Budafoki-ut 13533. hrsz. — TELEFON: — 60-11, 60-12, 60-13, 60-14.

Ólomkábelek. Villamvilágítási vezetékek. Sodronykötelek. Elektrolitikus vörösréz huzalok, okonítvezetékek, ♦♦♦♦♦♦♦♦ szerelvények stb. ♦♦♦♦♦♦♦♦

A pécsi bányáhozadéka számszerűleg ugyan a múlt évi hozadék határai között mozog. Az 1917. évi beruházásokkal lényegesen felmúlt befektetési tőkét szem előtt tartva ez a hozadék csökkenését jelenti, amely — eltekintve a tisztviselőknél és munkásoknál 2,300.000 K-nyi összegben nyújtott hadipótlékoktól, valamint egyéb messzemenő segélyektől, mint a munkásoknak adott ruházati hozzájárulásoktól, — különösen arra vezethető vissza, hogy az 1917. évben a termelés nagy részét régi kötésekre még olyan áron kellett leszállítani, amelyek a jelentékenyen megnagyobbodott költségekkel összehangzásba nem hozhatók.

Knevezés. A *Teudloff Dittich Budapesti Armatura-, Szivattyu és Gépgyár r.-t.* igazgatósága *Plesch Walter* és *Abel Félix* igazgató helyetteseknek, valamint *Pikler Henrik* műszaki tanácsosnak az igazgatói címet adományozta.

Közgyűlések. *Felsőmagyarországi Bányá- és Kohómű r.-t.* XXVIII. évi április 22. én, — *Általános Bányáipar r.-t.*, *Kőbánya és Építő r.-t.* II. évi, — *Kárpátia Műszaki Kereskedelmi r.-t.*, — *Sárkány I. Karoly Órákősei és Tarsai Csetneki Concordia Vasöntő r. t.* április 25. én, — *Kábelgyár r.-t.* 23. évi, *Nyugatmagyarországi Kőszénbánya r.-t.* 3. évi április 26. án, — *Trifaler Kohlenwerks-Gesellschaft XLV. évi*, — *Magyar Autogén Gázakkumulátor r.-t.* április 30. án, — *Ösztrák-Magyar Horganybéggerművek r.-t.* május 8. án tartja meg XIX. évi rendes közgyűlését.

A Roessemann és Kühnemann r.-t. megalakulása. A Roessemann és Kühnemann vagyon-, gép- és vasut-felszerelési gyár — a monarchiának e téren egyik legnagyobb vállalata — a Leszámitoló Bank helyiségeiben április 15. én tartott alakuló közgyűlésen részvénytársasággá alakult át. A cégnek, amelynek Budapesten, Bécsben, Prágában, Zágrábban és Lembergben vannak telepei és kirendeltségei, a vasszerkezeti ipar minden ágában, a vasúti berendezések, nevezetesen vasúti biztosító felszerelések, gazdasági és mezői vasutak, mozdonyok és kocsik gyártása és egyáltalán a vasutépítés terén már eddig is igen jelentékeny szerepe volt. Az alakuló közgyűlésen, amelyen *Madarassy-Beck Marcel* elnökült, az alaptőkét 4.000.000 K-ban állapították meg és ezenkívül 3.000.000 K elsőbbségi kötvény kibocsátását határozta el. Az igazgatóság tagjainak *Madarassy-Beck Marcel* báró, *Bun József*, *Hatvány Károly*, *Kelen Armin*, *Kohner Willi* báró, *Kühnemann Frigyes*, *Kühnemann Kurt* dr., *Kühnemann Kurt*, *Kühnemann Pál*, *Lederer Artur*, *Lévai Adolf* és *Mann Miksa* választották meg, míg a felügyelő-bizottság tagjai lettek *Abrahám Ferenc*, *Stern Ödön* dr., *Kádár Gusztáv* és *Déry Jenő*. Az igazgatóság elnöke *Madarassy-Beck Marcel* báró, alelnöke pedig *Kühnemann Pál* lesz, a vállalat ügyeinak közvetlen vezetésével *Kühnemann Pál* mint vezérigazgató, *Kelen Armin* és *Mann Miksa* mint ügyvezető igazgatók bízták meg. Cégvezetők *Nagy Samu* (Budapesti) és *Waigand Gyula* főigazgató (Prága).

Új gépgyári részvénytársaság. *Hamerli József gépgyár r.-t.* (Pécs) cég alatt a *Hamerli féle pécsi gépgyár* 800.000 K alaptőkével a *Pécsi Takarékpénztár* és a *Pécs-Baranyai Közponi Takarékpénztár* támogatásával részvénytársasággá alakult át. Az igazgatóság tagjai: *Hamerli József*, *Visnya Ernő*, *Báder Samu*, *Erreth Ede*, *Hamerli Imre*, *Makay István*, *Tedesco Viktor*, *Stein Lajos* dr. és *Tausz Gyula*.

Méregek. A *Láng-gépgyár* most teszi közzé a *Láng I. gépgyár r.-t.* 1917. évi mérlegét. A mérleg adatai a vállalat olyan hatalmas fejlődését mutatják, amely még a legexponáltabb háborus jövedelmeket is túlszárnyalja. A vállalatnak a hétmillió korona alaptőke mellett 7,258.425 korona bruttó (gyártási) jövedelme volt. Ez még szerénynek mondható, mert például 1916. évben az ötmillió korona alaptőke mellett a gyártási jövedelem 8,621.158 koronát tett ki. A társaság az 1917. évben nem kevesebb, mint 3,658.193 koronát tett tartalékba, tehát alaptőkéjének több mint 50%-át. Az 1914. év óta pedig a társaság 6,626.925 koronát tartalékol, tehát olyan összeget, amelyre nem sok példa van a háborus mérlegek között. Nem érdektelen azonban, hogy míg 1916-ban fizetések és költségek címén 6,302.700 koro-

nát fizetett ki a társaság, 1917-ben az üzemi és üzleti költségek mindössze 4,517.795 koronát tettek csak ki. Hogy a vállalat a háborus konjunktúrát hogyan tudta kihasználni, ezt igazolják a következő adatok. Volt ugyanis

	1914	1916	1917
Alaptőke	2.500.000	5.000.000	10.000.000*
Értékesítési tart.	780.000	2.736.630	3.436.629
Megadózott ért. tart.	—	—	300.000
Tartalékalap	15.880	37.102	2.488.176
Adóartalék	—	—	200.000
Gyártelep	3.426.927	9.100.780	10.441.429
Fiz. és költségek	1.773.899	6.302.700	4.517.795
Gyártási jövedelem	1.917.941	8.621.158	7.258.625
Tiszta jövedelem	—	742.394	944.090

* 1917-ben azonban csak hét millió K-részesül osztalékban.

A Hidroxigén gázválasztó, oxigén, nitrogén, hidrogén és egyéb gázokat gyártó r.-t. ez évi rendes közgyűlését április 18. án tartotta meg, amikor is a december 31.-én zárult utolsó üzemevről az igazgatóság a következő mérleget terjesztette elő: **Vagyon:** Gyártelep 200.618.05 K, gépbereendezés 458.740.54 K, acélpalackok 440.188 K, felszerelések 2 K, készletek 37.221.10 K, készpénz 6237.41 K, értékpapír 201.589.25 K, adóssok 532.388.75 K, szabadalmak 1 K, összesen 1,896.966.10 K. **Teher:** Részvénytőke 1,000.000 K, tartalékalap 24.808.74 K, kétes követelések alapja 12.000 K, értékesítési alap 418.555.34 K, hitelezők 338.007.21 K, biztosítók 1882 K, nyereség 99.762.81 K, összesen 1,896.966.10 K. — **Nyeresség- és veszteségszámla.** Tartozik: Munkabér 68.034.27 K, tiszti fizetések 28.895 K, költségek 25.778.61 K, kamat 6291.32 K, lejárás 91.927.45 K, nyereség 99.762.81 K, összesen 320.689.46 K. **Követel:** Nyereségáthozat 6553.09 K, bruttónyereség 314.136.37 K, összesen 320.689.46 K.

A Kábelgyár r.-t. (Pozsony) 1917 évi mérlege 1.492.487 K (az előző évben 1.001.290 K) tiszta nyereséggel zárul, amiből 72 K = 18% (60 K = 15%) osztalékot fizetnek, 74.624 (50.064) K-át a tartalékalaphoz csatolnak, 75.000 (70.000) K-val növelik a nyugdíjalapot, a munkássegélyalaphoz 125.000 (0) K-t csatolnak és 252.752 (132.399) K-át új számlára visznek át.

Cégjegyzési hírek. *Salgótarjáni Kőszénbánya r.-t.* *Hoffmann József Lipót*, *Takács Mihály*, *Loránt Róbert*, *Freund Zoltán* és *Szilgyi Emil* tisztviselőit cégjegyzési jogosultsággal ruházta fel. — *Magyar Acélsodrony-, Drotművek és Kötélgépgyár Veichsel A. Veres Gyula* és *Dunckel Károly* cégvezetőit a cégjegyzékből töröltette.

Pályázat. A marosújvári m. kir. főbányabivatal számgyakornoki állásra pályázatot írt ki.

DEUTSCHER BERICHT. INDUSTRIE UND VOLKSWIRTSCHAFT.

Dräger-Heft Nr. 67. Periodische Mitteilungen des Drägerwerks, Lübeck. Januar/März 1918. — Die vorliegende Ausgabe der bekannten Zeitschrift bringt Mitteilungen über ein neues Modell des für Tiefseearbeiten gebauten Dräger-Taucherschlittens und über geschichtliche Nachweise aus der Technik der Taucherbrille. Zu der Streitfrage „Wiederbelobung nach Howard oder Silvester“ erschien ein neuer Beitrag. Die Schriftleitung begann mit eingehender Berichterstattung aus der Kriegsarbeit der Frauen. — Die Zeitschrift kann durch alle Postanstalten und durch den Buchhandel bezogen werden.

Die Erdölindustrie in Japan. Die Schweizer Gesandtschaft berichtet aus Tokio Ölgeschäft hat, dank der Verwendung neuer Methode, eine grosse Ausdehnung genommen. Nach der Statistik hat das Land 1916 340-mal so viel produziert als 1892. Man förderte 1892: 72.893 Koku; 1897: 231.221; 1902: 577.827; 1907: 1.513.994; 1912: 1.458.290; 1916: 2.525.693 Koku. An Geldwerten wurden erzielt: 1914: 10.077.000 Yen; 1912: 10.072.800 und 1916: 6.991.702 Yen. Bis vor kurzem blieb die Petroleumindustrie fast ganz auf die Provinz Echigo beschränkt, doch arbeitete man auch in den Präfecturen: Niigama, Hokkaido, Aomori, Akita, Yamagata, Mogano und Yhidzuoka, Formosa besitzt auch Gellagerstätten; Kurokawa ist ein neu entdecktes Feld. Petroleum wird trotz der Konkurrenz mit Gas und Elektrizität stets gefragt. Die Nachfrage nach Motoröl für Gasolinmaschinen und Motorwagen steigt dauernd. Militärische wie bürgerliche Ansprüche vereinigen sich zur Hebung der Ölindustrie.